

uit de kleine burgerij, die enerzijds dicht genoeg stonden bij de eerst genoemde groep om ze bij tijd en wijle te kunnen leiden, en anderzijds voldoende ontwikkeling hadden om bepaalde grieven en wensen te formuleren tegenover de magistraat. Zo schreef de wagenmaker Kees van Oeveren zich naderhand de eer toe, de leiding gehad te hebben bij de grote volksoploop van 29 april 1747 en met behulp daarvan de magistraat gedwongen te hebben de prins als stadhouder te erkennen. Deze claim werd hem weliswaar betwist door Laurens van der Meer, koekebakker, die de eer opeiste voor zichzelf en zijn vrienden Arie Danserweg, Joris Loover en Pieter van der Kruijf, maar het waren allen handwerkslieden en neringdoenden, zoals ook de man ter wiens huize ruim een jaar later een rekest ter tekening lag tegen een aantal stedelijke regenten, Gerrit Snel, tabaksverkoper op de Botersloot. Trouwens, een diligente, zij het niet onpartijdige waarnemer, Richard Wolters, die in Rotterdam als consul van de Engelse regering optrad, maakte bij één van de stormachtigste demonstraties onderscheid tussen \pm 2000 lieden 'gepeupel' en \pm 400 'betere burgers', welke laatsten het raadhuis binnen gingen. Hoewel de prins bij resolutie van de Staten op 3 mei 1747 tot stadhouder van Holland was aangesteld, bleven de demonstraties, die niet alleen een politiek maar ook een sociaal karakter droegen, voortduren. Er was immers door de verheffing van de prins niet op eenmaal een einde gekomen aan de misstanden van het vorige bewind. Eén van de voornaamste grieven van juist de kleine burgerij tegen de regenten was, dat zovelen van de aristokratische heren, in wier handen de begeving van de talrijke stedelijke ambten lag, voor zich en hun verwanten de daaraan verbonden inkomsten behielden en de functies door anderen tegen een schijnloon lieten uitoefenen. Dit verschijnsel trof men in alle steden van de Republiek aan, maar het waren weer de Rotterdammers die als eersten begonnen aan te dringen op sanering van deze situatie, waarschijnlijk ook toen weer, evenals op 29 april, sterk onder de indruk van een nieuw débacle in de oorlogvoering, de kapitulatie van Bergen op Zoom voor de Fransen.

De door hen beoogde hervorming van de ambtenbegeving doet op het eerste gezicht wat primitief aan, maar betekende in feite een belangrijke verbetering. Zij verlangden per rekest, dat op 27 september aan burgemeesteren werd aangeboden, dat de zgn. klei-